

Curtea Supremă de Justiție

D E C I Z I E

10 august 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 octombrie 2015, declarat de către avocatul Artur Zagorneanu în numele inculpatului

*Arutiunov Rafael Anatoli, născut la
05.06.1992, originar și domiciliat în mun.
Chișinău str. Ion Pelivan 34/1, ap.120,*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 03.11.2014-22.06.2016;

Instanța de apel: 14.07.2015-24.10.2015;

Instanța de recurs: 18.07.2016-10.08.2016;

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 22 iunie 2015 a fost absolvit de răspundere penală Arutiunov Rafael pentru comiterea faptei prejudiciabile prevăzute de art. 201/1 alin. (1) Cod penal, în legătură cu starea de iresponsabilitate.

A fost aplicat în privința lui Arutiunov Rafael Anatoli măsura de constrîngere cu caracter medical - internarea într-o instituție psihiatrică cu supraveghere obișnuită.

2. Pentru a se pronunța în cauza dată, instanța de fond a reținut, că Arutiunov Rafael la 16 octombrie 2014, în jurul orelor 22.00, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, dîndu-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzînd urmările lor prejudiciabile, dorind și admițînd în mod conștient, survenirea acestor urmări, aflîndu-se la domiciliul mamei sale, Arutiunova Irina, din str. Ion Pelivan 34/1, ap. 120, mun. Chișinău, unde, amenințînd-o pe ultima cu un cuțit de bucătărie, care l-a aplicat la nivelul gîtului victimei, a solicitat de la aceasta mijloace bănești, în cele din urmă a sustras de la victimă suma de 40 lei, apoi

cu bunurile sustrase a părăsit locul comiterii infracțiunii, astfel cauzând părții vătămate o daună în proporții considerabile.

Tot el, în continuarea acțiunilor sale criminale, acționând în același mod, la 19 octombrie 2014, aproximativ la orele 01:00, urmărind acelaș scop criminal, aflându-se din nou la domiciliul mamei sale, Arutiunova Irina, din str. Ion Pelivan 34/1, ap. 120, mun. Chișinău, a atacat victima Arutiunova Irina cu un ciocan de bucătărie, aplicându-i cu acesta lovituri în regiunea umărului stîng și a genunchiului drept, după care amenințînd-o cu un cuțit de bucătărie, care l-a aplicat la nivelul capului victimei, în regiunea dreaptă, cauzîndu-i în rezultatul aplicării violenței, leziuni corporale sub formă de echimoze la nivelul feței echimoza la nivelul hemitoracelui stîng, umeri bilateral și echimoză la nivelul genunchiului drept, care conform concluziilor raportului de expertiză medico-legală nr. 2709/D din 23 octombrie 2014, se califică ca vătămare neînsemnată, ulterior a solicitat de la aceasta mijloace bănești, și în cele din urmă, a sustras de la victimă suma de 16 lei, apoi cu bunurile sustrase a părăsit locul comiterii infracțiunii, astfel cauzînd părții vătămate o daună în proporții considerabile.

3. Nefiind de acord cu sentința nominalizată procurorul a declarat apel, prin care a solicitat casarea parțială a sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărîri, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, prin care Arutiunov Rafael să fie recunoscut culpabil de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. e), f) Cod penal cu aplicarea măsurii de constrîngere cu caracter medical sub formă de internare într-o instituție psihiatrică cu supraveghere obișnuită.

În argumentarea solicitării procurorul a invocat:

- instanța de judecată absolut greșit și neîntemeiat a recalificat acțiunile inculpatului din art. 188 alin. (2) lit. e), f) în art. 201/1 alin. (1) cod penal;

- instanța de judecată s-a bazat în principal pe prevederile art. 2 din Legea nr. 45 cu privire a prevenirii și combaterii violenței în familie, unde sunt prevăzute noțiunile violenței fizice, psihologice, precum și a violenței economice prin care se înțelege privare de mijloace economice, inclusiv lipsire de mijloace de existență primară, cum ar fi hrană, medicamente, obiecte de primă necesitate; abuz de variate situații de superioritate pentru a sustrage bunurile persoanei; interzicerea dreptului de a poseda, folosi și dispune de bunurile comune; control inechitabil asupra bunurilor și resurselor comune; refuz de a susține familia; impunere la munci grele și nocive în detrimentul sănătății, inclusiv a unui membru de familie minor; alte acțiuni cu efect similar. Prevederile respective sunt aplicabile în cazul în care acțiunile făptuitorului nu întrunesc semnele unei infracțiuni contra patrimoniului. Arutiunov Rafael a atacat-o pe mama sa Arutiunova Irina, a amenințat-o cu cuțitul cu aplicarea violenței periculoase pentru viața, solicitînd de la ea mijloace bănești, acționînd astfel cu scopul sustragerii bunurilor;

- în conformitate cu prevederile art. 118 din Codul penal, concurența dintre o parte și un întreg reprezintă existența a două sau mai multor norme penale, una din ele

cuprinzând fapta prejudiciabilă în întregime, iar celelalte - numai unele părți ale ei. Calificarea infracțiunilor în cazul concurenței dintre o parte și un întreg se efectuează în baza normei care cuprinde în întregime toate semnele faptei prejudiciabile săvârșite. În speță, Arutiunov Rafael, în afară atacului săvârșit asupra membrului de familie, acesta cu aplicarea violenței, precum și cu amenințarea cu aplicarea violenței periculoase pentru viața și sănătatea, a sustras de la Arutiunova Irina mijloace bănești.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 octombrie 2015, a fost admis apelul acuzatorului de stat, casată sentința în partea încadrării juridice a acțiunilor inculpatului și absolvirii de răspunderea penală și pronunță în această parte o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

S-a absolviit de răspundere penală Arutiunov Rafael Anatoli pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. e), Cod penal.

În rest sentința s-a menținut.

4.1. Colegiul penal a constatat prin cumulul de probe prezentate și cercetate în cadrul ședinței de judecată că inculpatul Arutiunov Rafael Anatoli a comis infracțiunea imputată lui prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. e) Cod penal după indicii calificativi: *"tîlhăria, adică atacul asupra unei persoane cu scopul sustragerii bunurilor, însoțită de amenințarea cu aplicarea violenței periculoase pentru viața și sănătatea persoanei, săvârșită cu aplicarea armei sau altor obiecte folosite în calitate de armă"*.

Instanța de apel a considerat că vina inculpatului în comiterea infracțiunii imputate se probează, cu certitudine, prin următoarea sistemă de probe analizate și apreciate de instanța de apel prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, cum ar fi:

- declarațiile inculpatului Arutiunov Rafael Anatoli, (f.d. 165-166 V. I);
- declarațiile părții vătămate Arutiunov Irina (f.d. 169-172 V. I);
- declarațiile martorilor Radu Valetina, Efimov Ana (f.d. 173-174, 167-168 V.1);
- procesul-verbal de ridicare din 19.10.2014 potrivit căruia de la martorul Radu Valentin a fost ridicat un cuțit de bucătărie cu care a fost amenințată partea vătămată;
- procesul verbal de axaminare din 21.10.2014 și foto-tabelul, potrivit căruia, a fost examinat un cuțit de bucătărie căzut de la învinuitul Arutiunov Rafael, cu care a fost amenințată partea vătămată;
- ordonanța de recunoaștere în calitate de corp delict din 21.10.2014;
- conținutul raportului polițistului Spînu Eugeniu din 19.10.2014;
- conținutul raportului polițistului Ursu Gheorghe din 19.10.2014;
- raportul de constatare medico-legală nr. 5398 din 20 octombrie 2014, potrivit căroră, la Arutiunova Irina, s-au depistat echimoze la nivelul feței și gîtului, echimoză la nivelul hemitoracelui stîng, umeri bilateral și echimoză la nivelul genunchiului drept, care au fost produse prin acțiunea traumatică a unui obiect contondent dur sau

la lovire de acesta, posibil în timpul și circumstanțele indicate, și se califică ca vătămare neînsemnată;

- raportul de expertiză medico-legală nr. nr. 2709/D din 23 octombrie 14, potrivit căroră la Arutiunova Irina, s-au depistat echimoze la nivelul feței și gâtului, echimoză la nivelul hemitoracelui stîng, umeri bilateral și echimoză la nivelul genunchiului drept, care au fost produse prin acțiunea traumatică a unui obiect contondent dur sau la lovire de acesta, posibil în timpul și circumstanțele indicate, și se califică ca vătămare neînsemnată.

Instanța de apel a considerat că este eronată concluzia primei instanțe referitor la reîncadrarea juridică a acțiunilor inculpatului Arutiunov Rafael Anatoli din art. 188 alin. (2) lit. e), f) în art. 201/1 alin. (1) cod penal.

Cu privire la argumentele apelului declarat referitor la încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului pe art. 188 alin. (2) lit. f) Cod penal instanța a considerat că acestea nu pot fi reținute, deoarece suma sustrasă de la partea vătămată prin infracțiunile comise de către inculpat și anume 40 lei și 16 lei nu poate constitui pentru partea vătămată daune în proporții considerabile.

5. Împotriva hotărîrii nominalizate a declarat recurs ordinar avocatul Artur Zagorneanu în numele inculpatului Arutiunov Rafael, care indicînd temeiul de drept prevăzut de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală a solicitat casarea deciziei instanței de apel și menținerea sentinței.

Recurentul a indicat la faptul că

- instanța de apel nu a precizat circumstanțele ce au servit ca motiv de a concluziona prezența indicilor de calificare în art. 188 alin. (2) lit e) și f) Cod penal în acțiunile inculpatului;

- pentru aplicarea răspunderii în baza alin. (1) art. 201/1 Cod penal este suficient să se producă una din urmările prejudiciabile enumerate în dispoziția normei penale, adică 1.suferințe fizice; 2.vătămării ușoare a integrității corporale sau a sănătății; 3. suferinței psihice; ori 4.a prejudiciului material sau moral. Numărul urmărilor prejudiciabile produse se va lua în considerație la individualizarea pedepsei nentru infracțiunea de violență în familie;

- consideră că instanța de apel pripit și nemotivat a concluzionat în partea încadrării juridice a acțiunilor inculpatului Arutiunov Rafael.

6. Referință pe marginea recursului declarat a depus procurorul solicitînd declararea inadmisibilității acestuia, pe motiv că instanța de apel a verificat probele administrate în raport cu art.100 alin. (4) Cod de procedură penală, le-a dat o apreciere corectă potrivit art.101 Cod de procedură penală, just ajungînd la concluzia contestată privind vinovăția în săvîrșirea infracțiunii încriminate.

7. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în baza materialelor din dosar, Colegiul penal în unanimitate decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.*

Instanța de recurs este în drept să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci cînd se constată comiterea unei erori de drept, dar va ține seama de starea de fapt deja constatată prin hotărîrea judecătorească definitivă.

Recurentul în recursul declarat a indicat alin. (1) pct. 6 art.427 Cod de procedură penală, normă de drept ce prevede *că hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului dacă instanța de apel a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței*, referindu-se la greșita încadrare de către instanța de apel a acțiunilor inculpatului din 201/1 alin.(1) Cod penal la 188 alin. (2) lit. e) Cod penal.

Prin urmare, motivul invocat se atribuie la pct. 12) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală care stipulează că, *hotărîrea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul în care faptei săvîrșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.*

În esență, inculpatul invocă că instanța de apel nu a apreciat la justa valoare probele administrate în cauză, ajungînd neîntemeiat la concluzia despre condamnarea în baza art. 188 alin. (2) lit. e) Cod penal.

Verificînd materialele dosarului în raport cu criticele recurentului, Colegiul penal conchide că la judecarea apelului instanța a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, adoptînd o soluție corectă privind condamnarea inculpatului în baza articolului incriminat prin rechizitoriu, care este argumentată și corespunzătoare circumstanțelor de fapt și de drept stabilite în speța dată.

De asemenea, Colegiul penal reiterează că, așa cum rezultă din textul deciziei atacate, instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu prevederile art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, astfel, decizia cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus, la caz, la adoptarea soluției expuse pe larg în pct. 4.1. din prezenta decizie.

Făcînd o analiză minuțioasă a materialelor cauzei, Colegiul penal constată că alegațiile recurentului privitor la pretinsa eroare judiciară reținută la calificarea juridică a acțiunilor inculpatului este vădit nefondată, iar instanța de apel corect și-a motivat soluția de admitere a argumentelor invocate de procuror în acest sens. Or, instanța de apel corect a reiterat că instanța de judecată s-a bazat în principal pe prevederile art. 2 din Legea nr. 45 cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie, unde sunt expuse noțiunile violenței fizice, psihologice, precum și a violenței economice prin care se înțelege privare de mijloace economice, inclusiv lipsire de mijloace de existență primară, cum ar fi hrană, medicamente, obiecte de primă necesitate; abuz de variate situații de superioritate pentru a sustrage bunurile persoanei; interzicerea dreptului de a poseda, folosi și dispune de bunurile comune; control inechitabil asupra

bunurilor și resurselor comune; refuz de a susține familia; impunere la munci grele și nocive în detrimentul sănătății, inclusiv a unui membru de familie minor; alte acțiuni cu efect similar. Prevederile respective sunt aplicabile în cazul în care acțiunile făptuitorului nu întrunesc semnele a unei infracțiuni contra patrimoniului. Arutiunov Rafael a atacat-o pe mama sa Arutiunova Irina, a amenințat-o cu cuțitul cu aplicarea violenței periculoase pentru viața, solicitând de la ea mijloace bănești, acționând astfel cu scopul sustragerii bunurilor.

Instanța de apel justificat a acceptat motivul invocat de către procuror și anume că în conformitate cu prevederile art. 118 din Codul penal *concurența dintre o parte și un întreg reprezintă existența a două sau mai multor norme penale, una din ele cuprinzând fapta prejudiciabilă în întregime, iar celelalte - numai unele părți ale ei.*

Astfel, calificarea infracțiunilor în cazul concurenței dintre o parte și un întreg se efectuează în baza normei care cuprinde în întregime toate semnele faptei prejudiciabile săvârșite. În speța, Arutiunov Rafael, în afară atacului săvârșit asupra membrului de familie, cu aplicarea violenței, precum și cu amenințarea cu aplicarea violenței periculoase pentru viața și sănătatea, a sustras de la Arutiunova Irina mijloace bănești, astfel cele indicate în totalitate cuprind semnele infracțiunii prevăzute de art.188 Cod penal.

De asemenea, Colegiul reține că instanța de apel corect a exclus din învinuirea adusă lui Arutiunov Rafael calificativul prevăzut la lit. f) alin. (2) art.188 Cod penal „*cu cauzarea de adune în proporții considerabile*”, deoarece partea vătămată în instanța de fond a declarat că suma sustrasă de la ea în mărime de 40 lei și 16 lei nu constituie daune în proporții considerabile (f.d.171, v.1).

Prin urmare, din materialele dosarului rezultă, că instanța de apel, în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală a examinat complet și obiectiv probele administrate, verificându-le sub aspectul pertinentei și concludenței, atât cele ale apărării, cât și cele ale acuzării, fapt ce face ca concluzia despre vinovăția lui Arutiunov Rafael în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. e) Cod penal, să fie una legală și întemeiată.

De rînd cu aceasta, ținînd cont de rezultatele raportului de expertiză psihiatrică legală staționară nr.31s-2015 din 27 mai 2015, prin care s-a concluzionat că inculpatul suferă de o boală psihică cronică, care nu-și dădea seama de acțiunile sale și această boală nu este o tulburare nervoasă temporară, ci o boală permanentă, iar la momentul comiterii faptelor infracționale se afla în stare de acutizare a schizofreniei manifestată prin sindromul halucinator-dilerant, nu avea discernămînt, are nevoie de îngrijire spitalicească și tratament în condiții de supraveghere obișnuită într-o instituție psihiatrică, Colegiul reține că instanța de apel corect l-a absolvit pe inculpatul Arutiunov Rafael de răspundere penală cu aplicarea față de el a măsurii de constrîngere cu caracter medical sub formă de internare într-o instituție psihiatrică cu supraveghere obișnuită.

Astfel, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii procesual-penale, ea fiind legală, argumentată și întemeiată, ceea ce impune soluția inadmisibilității recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) și alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Artur Zagorneanu în numele inculpatului împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 octombrie 2015, în cauză penală în privința lui Arutiunov Rafael, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată publicată la 10 august 2016.

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Liliana Catan

Ion Guzun